

รายวิชา คณิตศาสตร์

รหัสวิชา ค13101   ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

เรื่อง การหาผลหารโดยการหารยาว ที่ตัวตั้ง
เป็นจำนวนสองหลัก ตัวหารเป็นจำนวนหนึ่ง
หลักและผลหารเป็นจำนวนสองหลัก
และเป็นการหารลงตัว

ครูผู้สอน   ครูสุคนธา บูโกลก

เรื่อง การหาผลหารโดยการหารยาว
ที่ตัวตั้งเป็นจำนวนสองหลัก ตัวหารเป็น
จำนวนหนึ่งหลักและผลหารเป็นจำนวน
สองหลัก และเป็นการหารลงตัว

กิจกรรม “คิดเก่ง คิดคล่อง”

บทบาทครู

ครูปลายทางแจกแบบฝึกคิดเลขเร็ว
ให้นักเรียนคนละ 1 แผ่น

บทบาทนักเรียน

ให้นักเรียนเขียนผลหารในช่องว่าง
กำหนดเวลา 3 นาที
ข้อใดถูกต้องได้ 1 คะแนน

กิจกรรม “คิดเก่ง คิดคล่อง”

ชื่อ.....ชั้น ป.3/.....เลขที่.....

1	$12 \div 2 = \dots 6 \dots$	6	$36 \div 4 = \dots 9 \dots$	11	$18 \div 3 = \dots 6 \dots$	16	$25 \div 5 = \dots 5 \dots$
2	$35 \div 5 = \dots 7 \dots$	7	$15 \div 3 = \dots 5 \dots$	12	$16 \div 4 = \dots 4 \dots$	17	$42 \div 7 = \dots 6 \dots$
3	$40 \div 8 = \dots 5 \dots$	8	$10 \div 2 = \dots 5 \dots$	13	$42 \div 6 = \dots 7 \dots$	18	$32 \div 4 = \dots 8 \dots$
4	$28 \div 4 = \dots 7 \dots$	9	$63 \div 9 = \dots 7 \dots$	14	$45 \div 9 = \dots 5 \dots$	19	$18 \div 2 = \dots 9 \dots$
5	$36 \div 9 = \dots 4 \dots$	10	$40 \div 5 = \dots 8 \dots$	15	$28 \div 7 = \dots 4 \dots$	20	$48 \div 6 = \dots 8 \dots$

รวมได้.....คะแนน ผลการประเมิน.....

กิจกรรม “คิดเก่ง คิดคล่อง”

เกณฑ์การประเมิน

ได้ 15 คะแนนขึ้นไป อยู่ในระดับดีมาก

ได้ 10 – 14 คะแนน อยู่ในระดับปานกลาง

ได้น้อยกว่า 10 คะแนน อยู่ในระดับกำลังพัฒนา

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. หาผลหารที่ตัวตั้งเป็นจำนวนสองหลัก ตัวหารเป็นจำนวนหนึ่งหลักและผลหารเป็นจำนวนสองหลัก และเป็นการหารลงตัว โดยการหารยาว
2. สื่อสารและสื่อความหมายทางคณิตศาสตร์
3. เห็นคุณค่าของคณิตศาสตร์ที่สามารถนำไปใช้ใน ชีวิตจริงได้

$$48 \div 3 = \square$$

วิธีที่ 1 ใช้ความสัมพันธ์ของการคูณและการหาร

$$3 \times 12 = 36$$

$$3 \times 13 = 39$$

$$3 \times 14 = 42$$

$$3 \times 15 = 45$$

$$3 \times 16 = 48$$

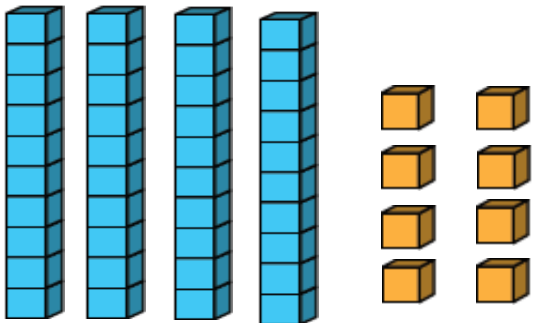
จะได้ $3 \times \square = 48$

จาก $3 \times 16 = 48$

ดังนั้น $48 \div 3 = 16$

$$48 \div 3 = \square$$

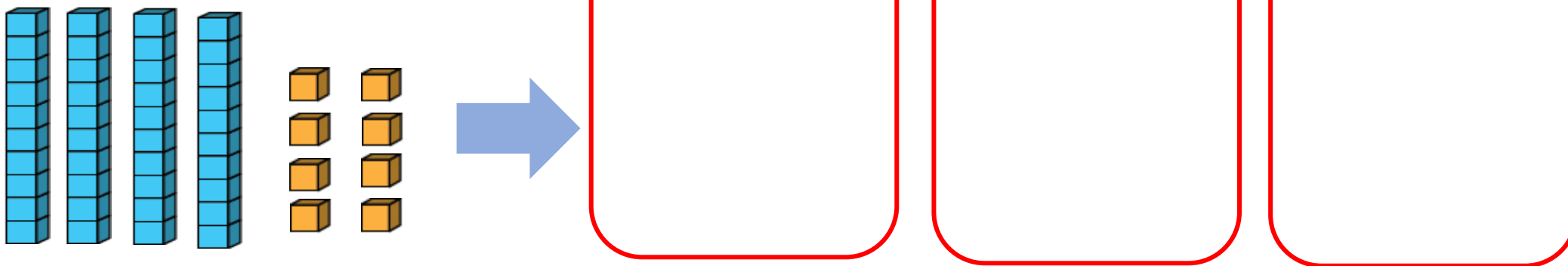
วิธีที่ 2 ใช้แผ่นตารางสิบและแผ่นตารางหน่วย
จัดแผ่นตารางสิบและแผ่นตารางหน่วยที่แสดง 48
ออกเป็น 3 กลุ่ม กลุ่มละเท่า ๆ กัน

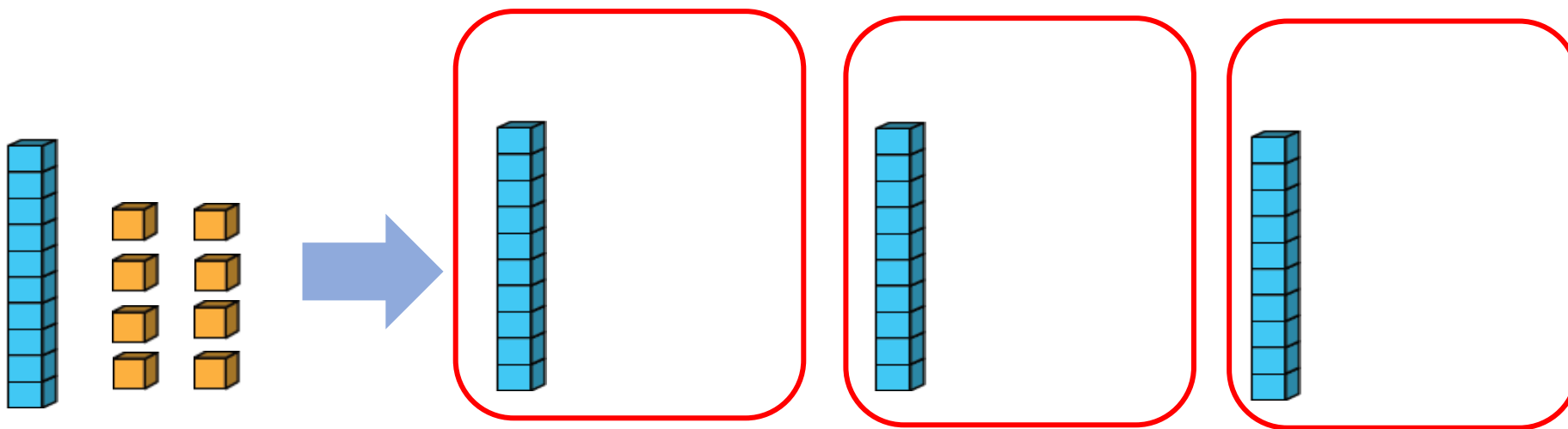
ขั้นตอนที่ 1

จัดแผ่นตารางสิบ 4 แผ่นเป็น 3 กลุ่ม กลุ่มละเท่า ๆ กัน

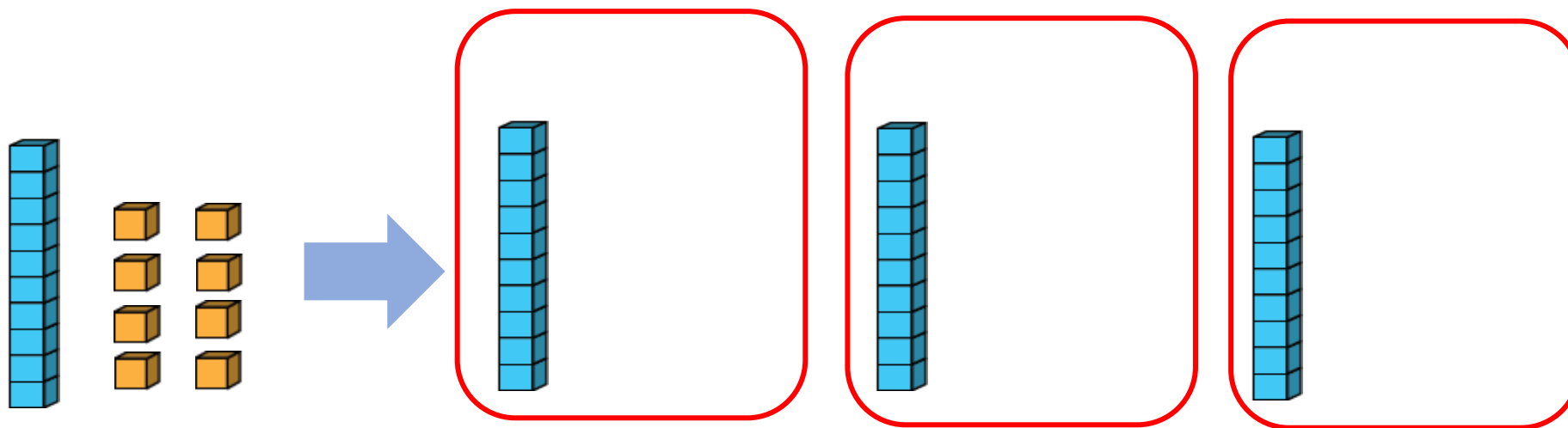
ขั้นตอนที่ 1

จัดแผ่นตารางสิบ 4 แผ่นเป็น 3 กลุ่ม กลุ่มละเท่า ๆ กัน

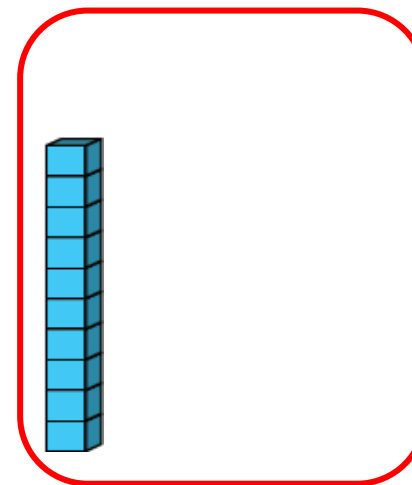
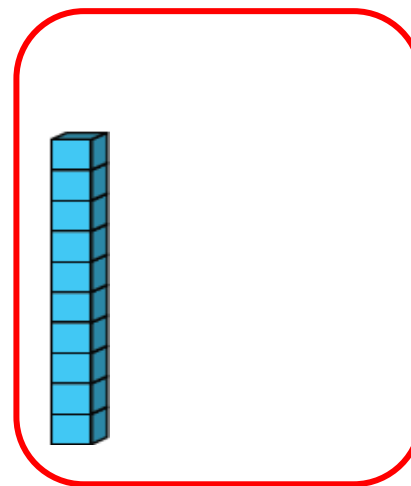
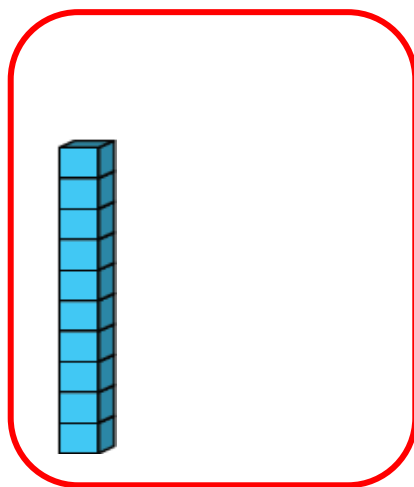
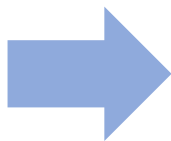
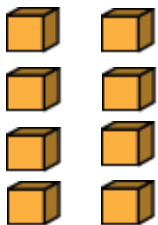
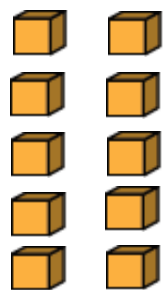
ขั้นตอนที่ 2

เปลี่ยนแผ่นตารางสิบ 1 แผ่น
เป็นแผ่นตารางหน่วย 10 แผ่น

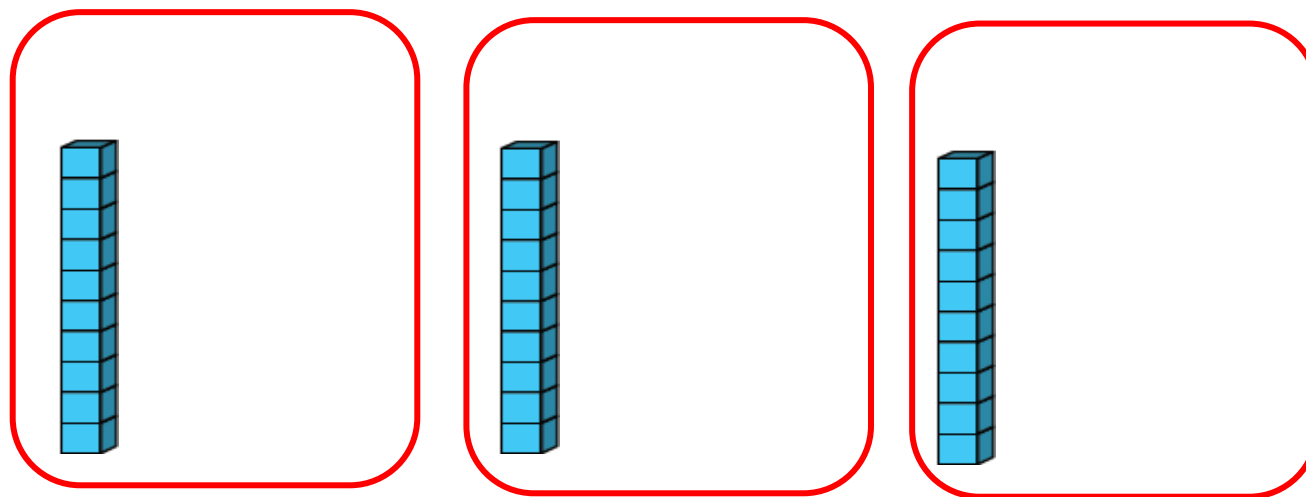
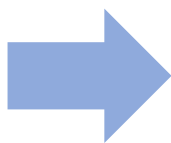
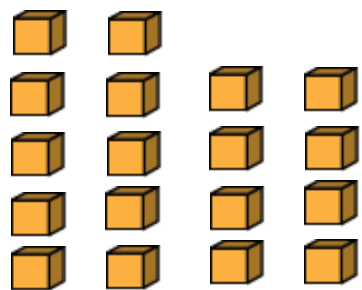
ขั้นตอนที่ 2

เปลี่ยนแผ่นตารางสิบ 1 แผ่น เป็นแผ่นตารางหน่วย 10 แผ่น

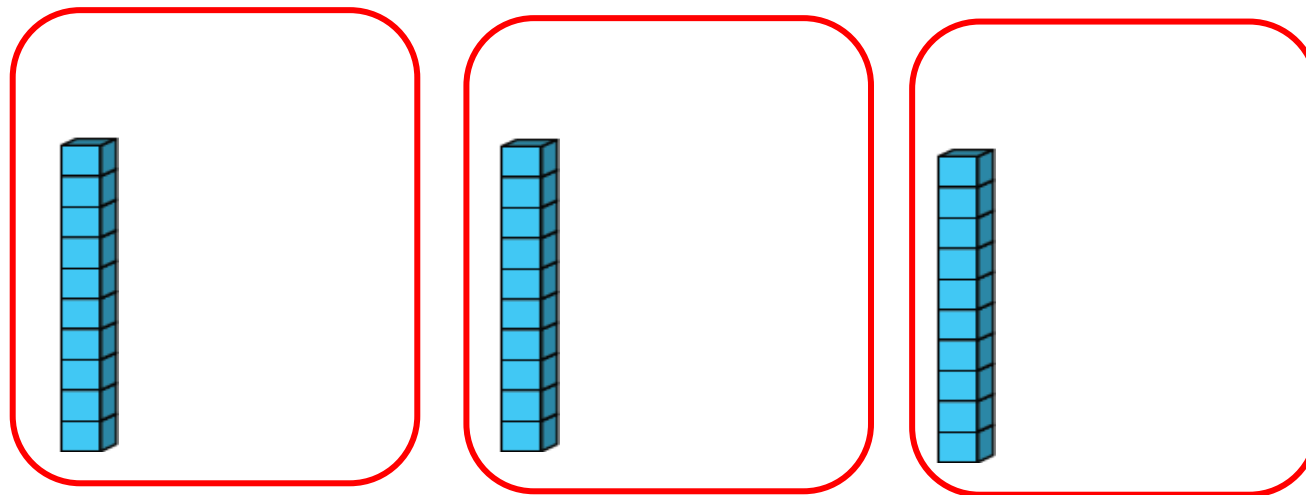
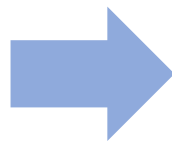
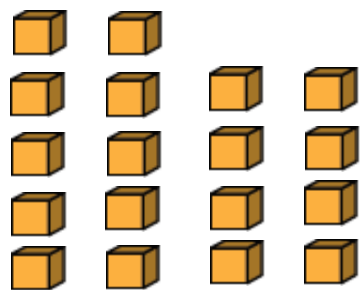
ขั้นตอนที่ 2

เปลี่ยนแผ่นตารางสิบ 1 แผ่น เป็นแผ่นตารางหน่วย 10 แผ่น
รวมกับแผ่นตารางหน่วยอีก 8 แผ่น เป็นแผ่นตารางหน่วย 18 แผ่น

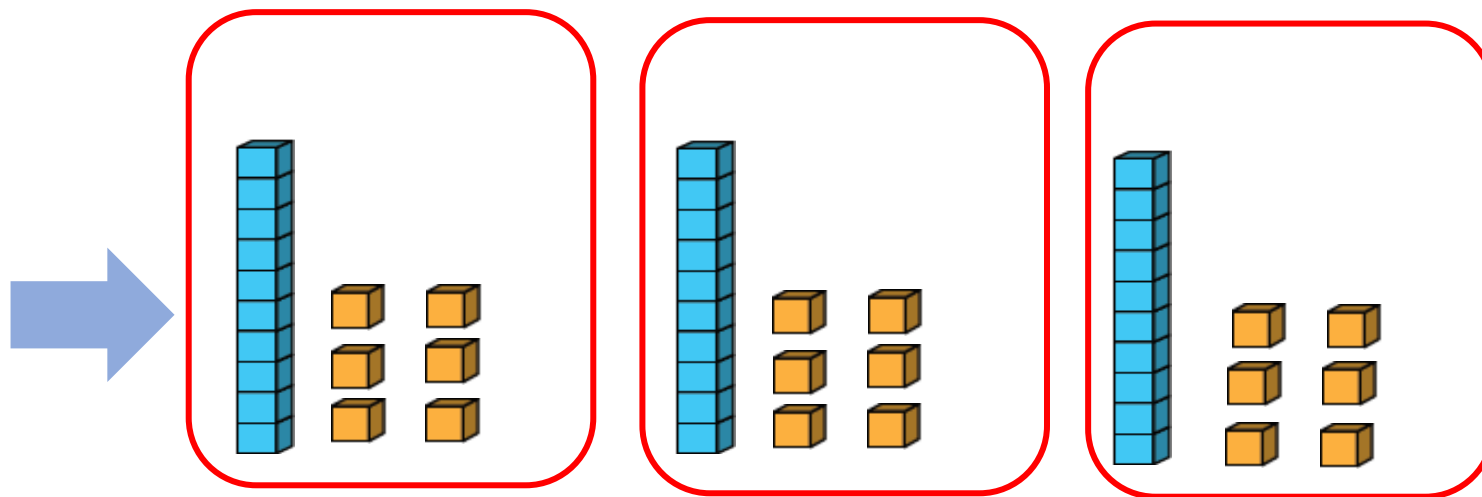
ขั้นตอนที่ 2

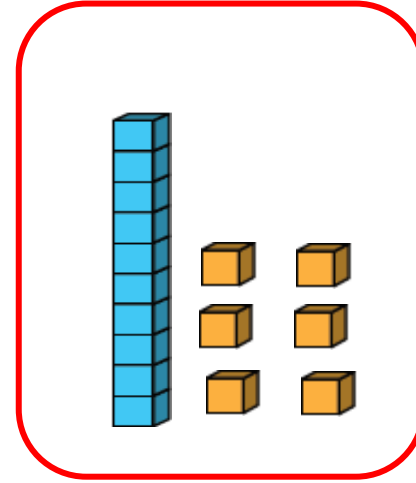
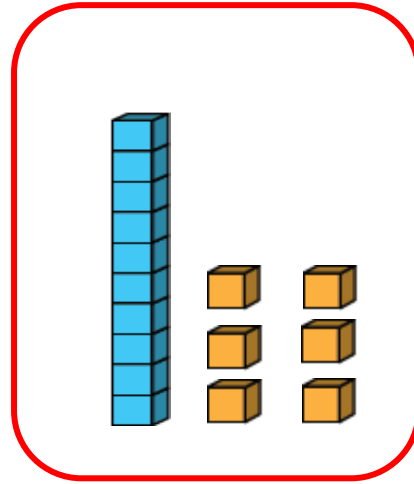
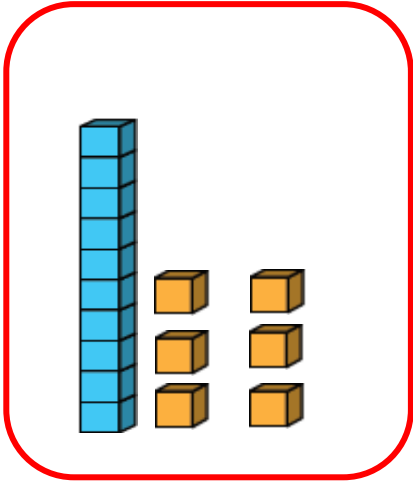
จัดแผ่นตารางหน่วยเป็น 3 กลุ่ม กลุ่มละเท่า ๆ กัน

ขั้นตอนที่ 2

จัดแผ่นตารางหน่วยเป็น 3 กลุ่ม กลุ่มละเท่า ๆ กัน

จะเห็นว่า 48 แบ่งเป็น 3 กลุ่ม กลุ่มละเท่า ๆ กัน

จะได้กลุ่มละ $10 + 6 = 16$

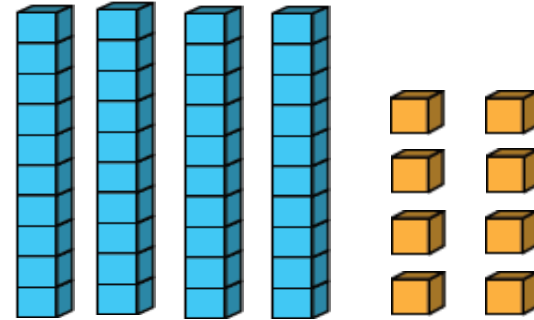
ดังนั้น $48 \div 3 = 16$

การหาผลหารโดยการหารยาว

$$48 \div 3 = \square$$

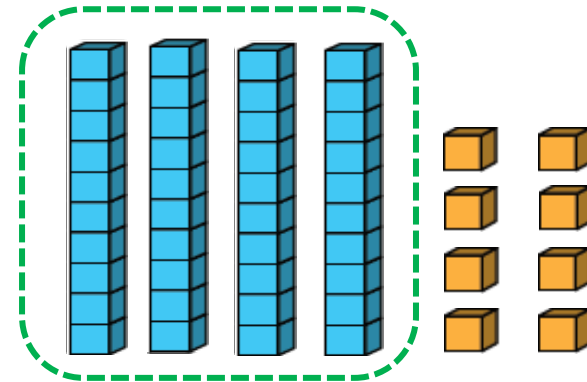
$$\begin{array}{r} 3 \overline{) 48} \end{array}$$

$$48 \div 3 = \square$$

ขั้นที่ 1 ทหารในหลักสิบ 4 สิบ แบ่งเป็น 3 กลุ่ม

$$3 \overline{) 48}$$

$$48 \div 3 = \square$$

ขั้นที่ 1 ทหารในหลักสิบ 4 สิบ แบ่งเป็น 3 กลุ่ม

1 ←

3) 4 8

3

1

4 สิบ ทหารด้วย 3 ได้ 1 สิบ

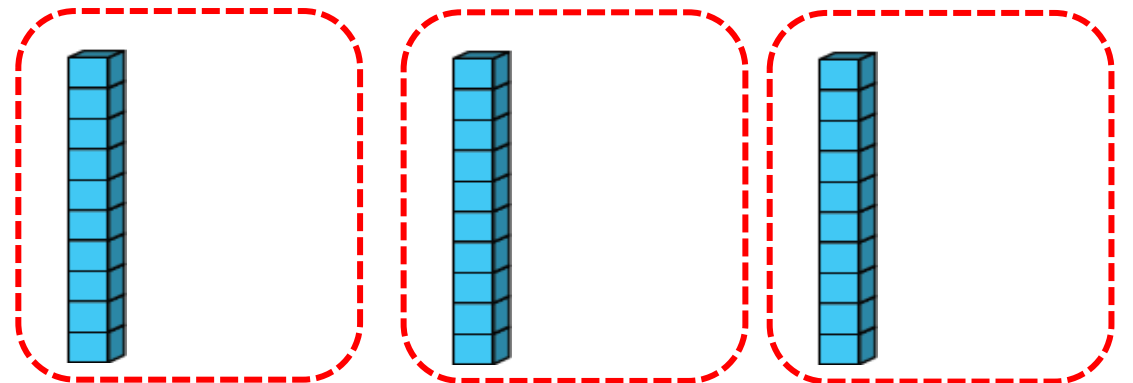
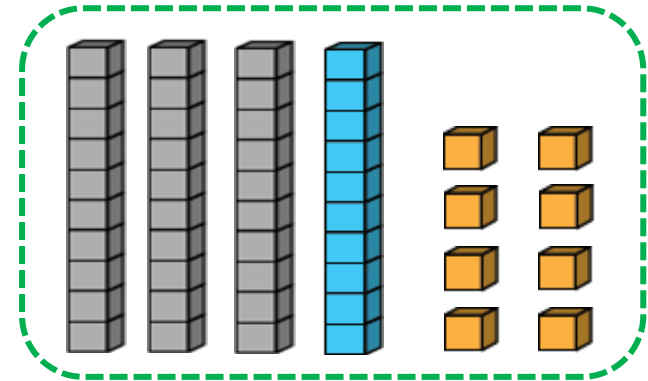
3 คูณ 1 สิบ ได้ 3 สิบ

4 สิบ ลบด้วย 3 สิบ เหลือ 1 สิบ

$$48 \div 3 = \square$$

ขั้นที่ 2 ทหารในหลักหน่วย 1 สิบ เท่ากับ 10 หน่วย

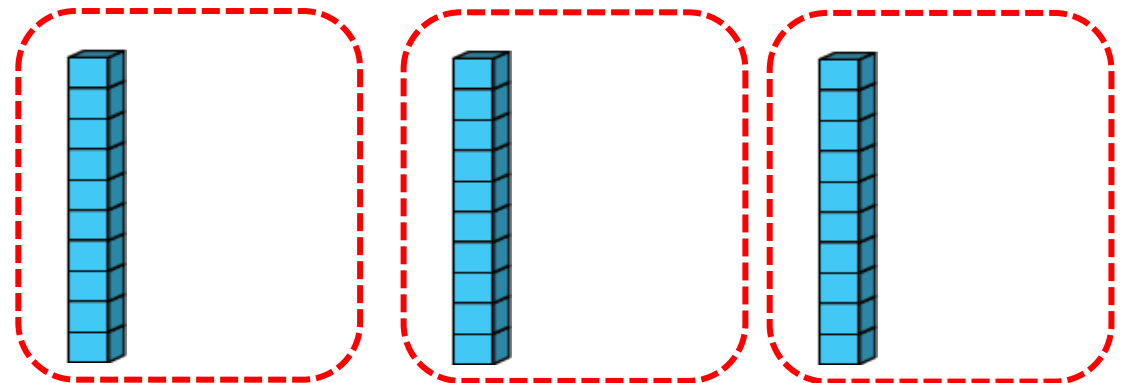
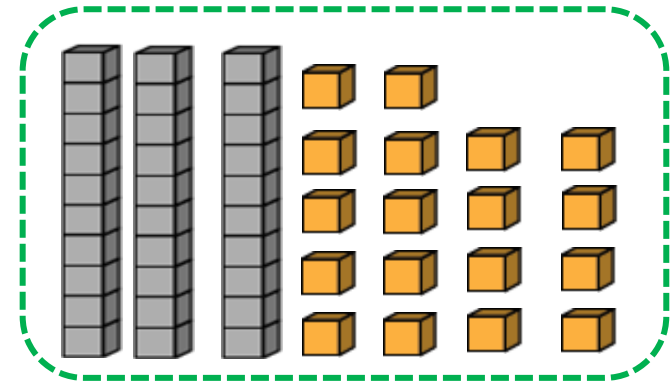
$$\begin{array}{r} 1 \\ 3 \overline{) 48} \\ \underline{3} \\ 1 \end{array}$$

$$48 \div 3 = \square$$

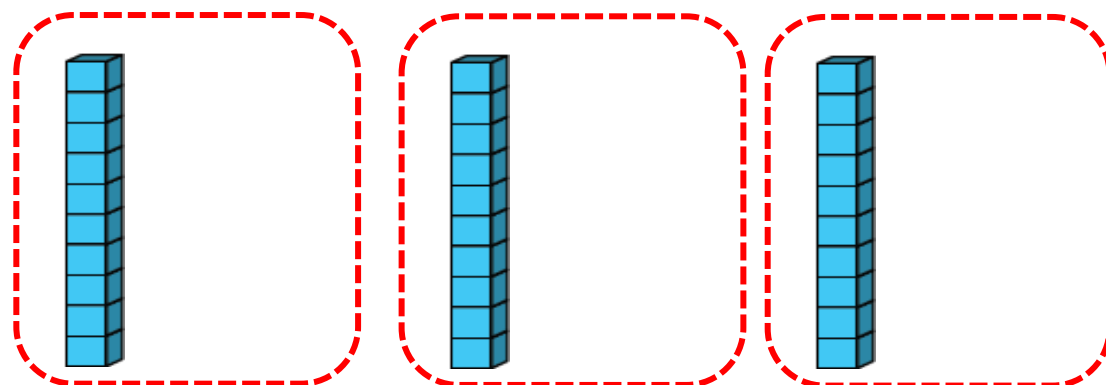
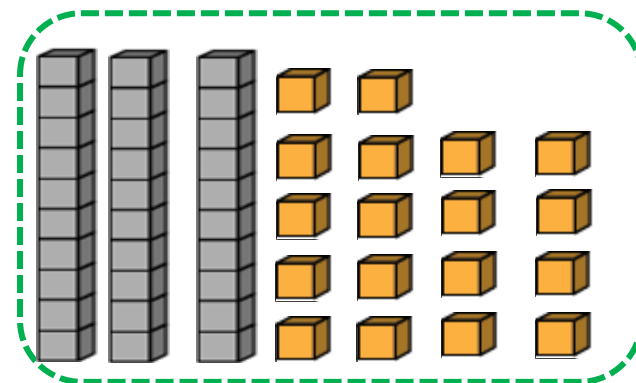
ขั้นที่ 2 ทหารในหลักหน่วย 1 สิบ เท่ากับ 10 หน่วย

$$\begin{array}{r} 1 \\ 3 \overline{) 48} \\ \underline{3} \\ 1 \end{array}$$

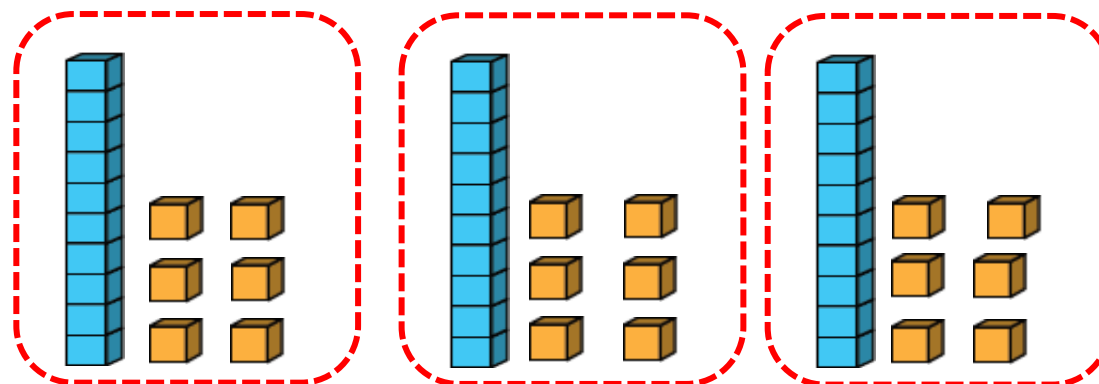
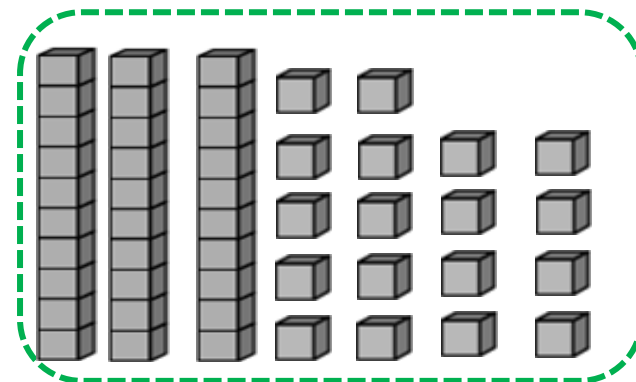
ชั้นที่ 2 ทหารในหลักหน่วย 1 สิบ เท่ากับ 10 หน่วย รวมกับ 8 หน่วย
เป็น 18 หน่วย จากนั้นแบ่ง 18 หน่วยออกเป็น 3 กลุ่ม

$$\begin{array}{r} 1 \\ 3 \overline{) 48} \\ \underline{3} \\ 18 \end{array}$$

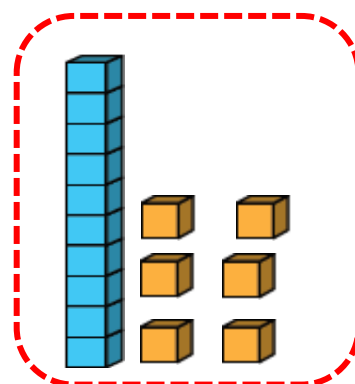
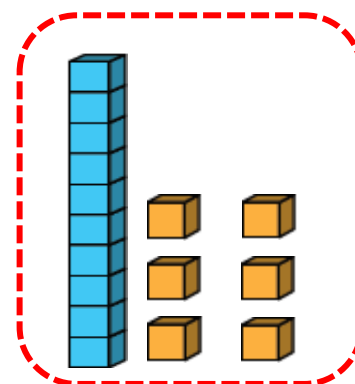
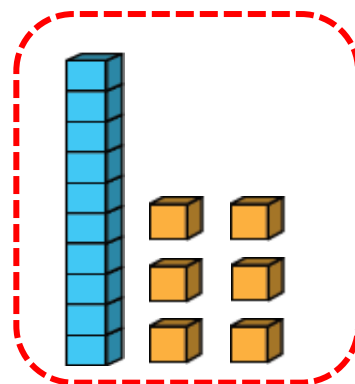
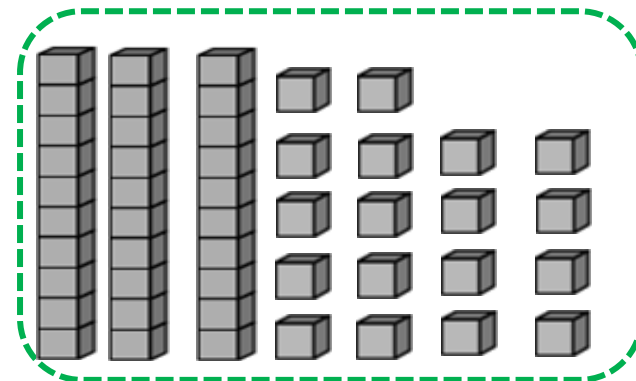
ชั้นที่ 2 ทหารในหลักหน่วย 1 สิบ เท่ากับ 10 หน่วย รวมกับ 8 หน่วย
เป็น 18 หน่วย จากนั้นแบ่ง 18 หน่วยออกเป็น 3 กลุ่ม

$$\begin{array}{r} 1 \\ 3 \overline{) 48} \\ \underline{3} \\ 18 \end{array}$$

$$\begin{array}{r}
 16 \\
 3 \overline{) 48} \\
 \underline{3} \\
 18 \\
 \underline{18} \\
 0
 \end{array}$$

ดังนั้น $48 \div 3 = 16$

$$\begin{array}{r}
 16 \\
 3 \overline{) 48} \\
 \underline{3} \\
 18 \\
 \underline{18} \\
 0
 \end{array}$$

18 หน่วย หารด้วย 3 ได้ 6 หน่วย

3 คูณ 6 หน่วย ได้ 18 หน่วย

เศษ

ดังนั้น $48 \div 3 = 16$

$$\begin{array}{r}
 16 \\
 \hline
 3 \overline{) 48} \\
 \underline{3} \\
 18 \\
 \underline{18} \\
 0
 \end{array}$$

ดังนั้น $48 \div 3 = 16$

ตรวจสอบคำตอบ

โดยใช้ความสัมพันธ์ของตัวตั้ง
ตัวหาร และผลหาร ดังนี้

$$\text{ตัวหาร} \times \text{ผลหาร} = \text{ตัวตั้ง}$$

$$3 \times 16 = 48$$

ซึ่งเท่ากับตัวตั้ง

นั่นคือ 16 เป็นคำตอบที่ถูกต้อง

วิธีทำ

$$\begin{array}{r} 16 \\ 3 \overline{) 48} \\ \underline{3} \\ 18 \\ \underline{18} \\ 0 \end{array}$$

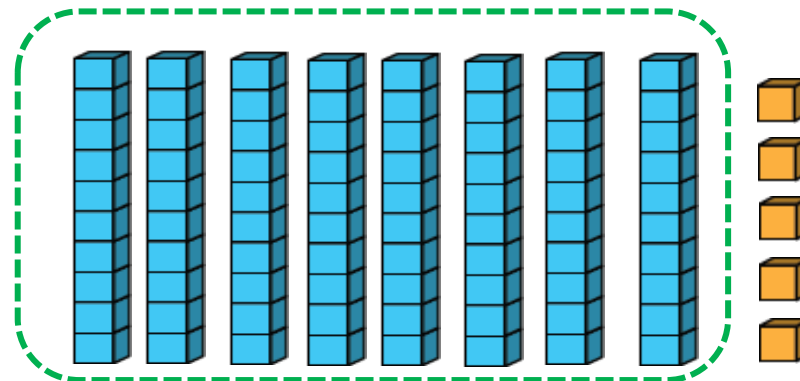
ดังนั้น $48 \div 3 = 16$

ตอบ ๑๖

$$85 \div 5 = \square$$

ขั้นที่ 1 ทหารในหลักสิบ 8 สิบ แบ่งเป็น 5 กลุ่ม

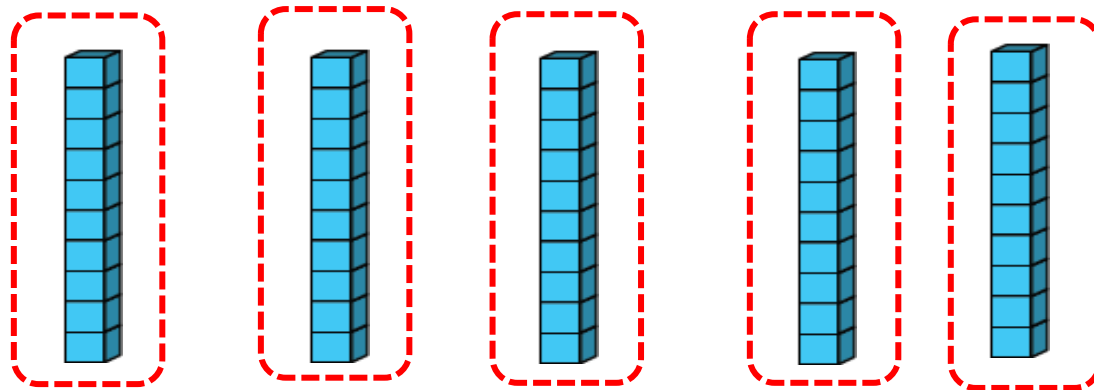
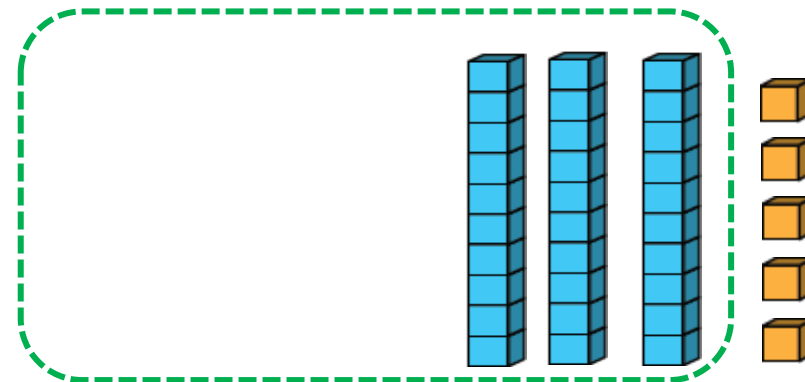
$$5 \overline{) 85}$$

$$85 \div 5 = \square$$

ขั้นที่ 1 ทหารในหลักสิบ 8 สิบ แบ่งเป็น 5 กลุ่ม

$$\begin{array}{r} 1 \\ 5 \overline{) 85} \\ \underline{5} \\ 3 \end{array}$$

$$85 \div 5 = \square$$

ขั้นที่ 1 ทหารในหลักสิบ 8 สิบ แบ่งเป็น 5 กลุ่ม

1 ←

$$\begin{array}{r} 5 \overline{) 85} \\ \underline{5} \\ 3 \end{array}$$

8 สิบ ทหารด้วย 5 ได้ 1 สิบ

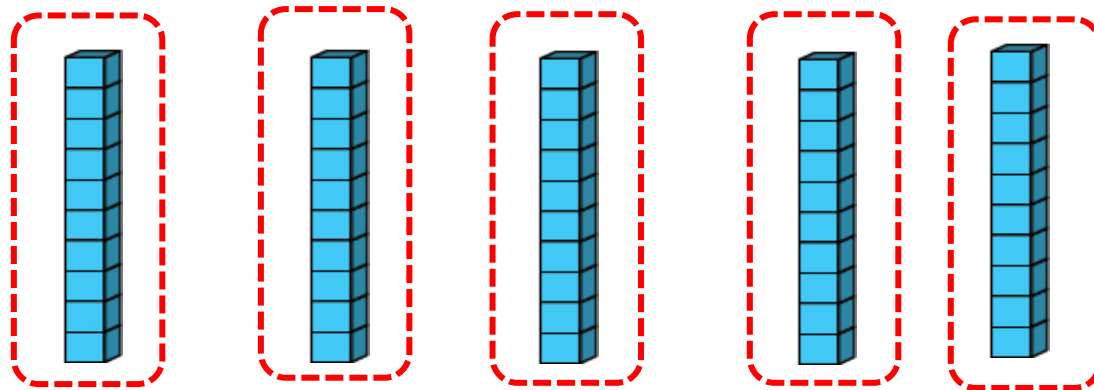
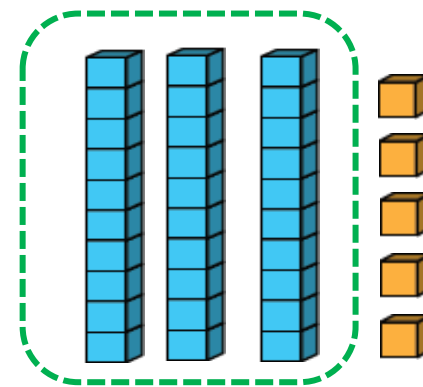
5 คูณ 1 สิบ ได้ 5 สิบ

8 สิบ ลบด้วย 5 สิบ เหลือ 3 สิบ

$$85 \div 5 = \square$$

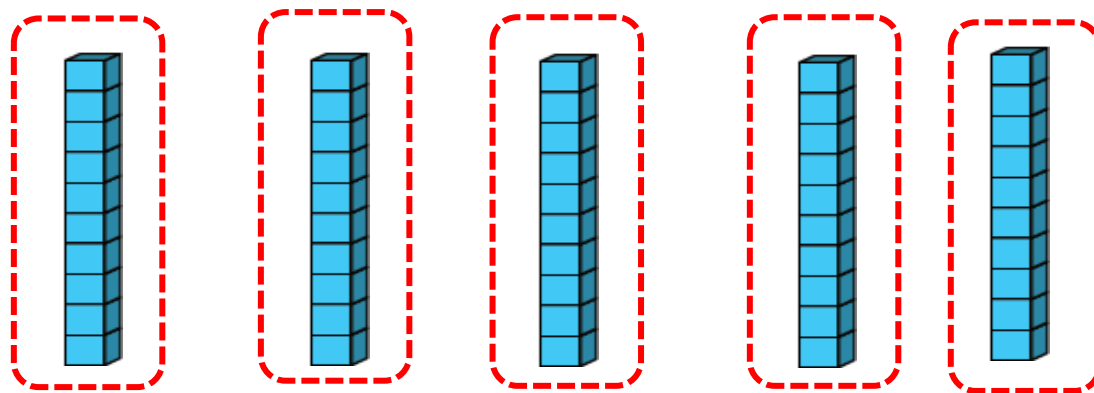
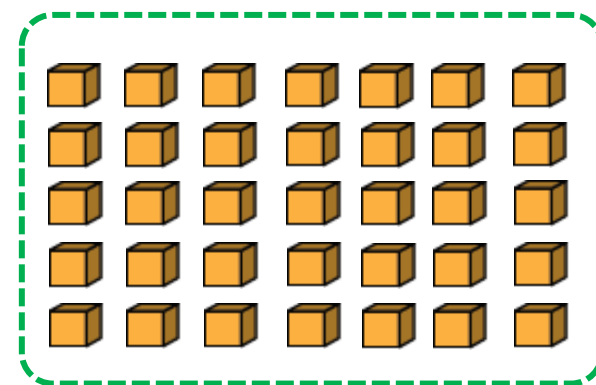
ขั้นที่ 2 ทหารในหลักหน่วย 3 สิบ เท่ากับ 30 หน่วย

$$\begin{array}{r} 1 \\ 5 \overline{) 85} \\ \underline{5} \\ 3 \end{array}$$

ชั้นที่ 2 ทหารในหลักหน่วย 3 ลีบ เท่ากับ 30 หน่วย รวมกับ 5 หน่วย
เป็น 35 หน่วย จากนั้นแบ่ง 35 หน่วยออกเป็น 5 กลุ่ม

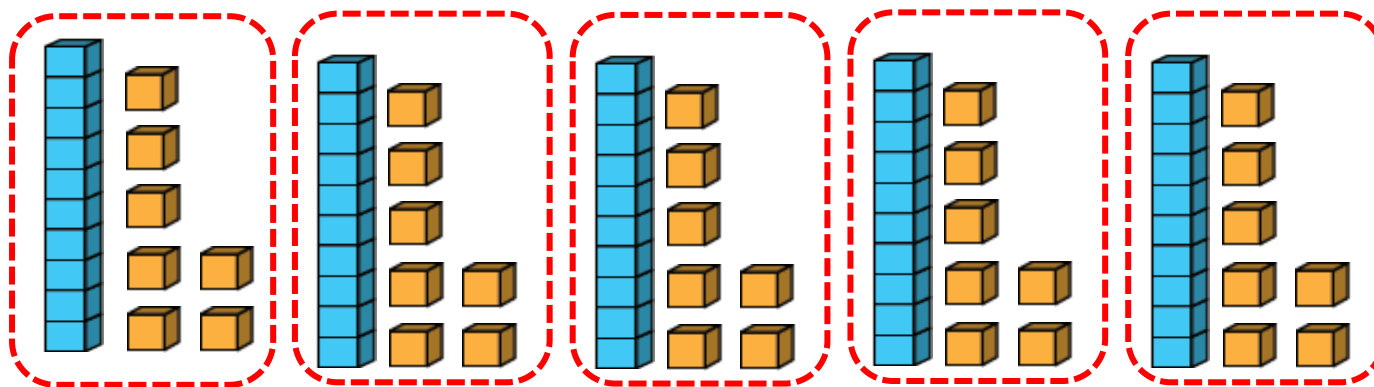
$$\begin{array}{r} 1 \\ \hline 5 \overline{) 85} \\ \underline{5} \\ 35 \end{array}$$

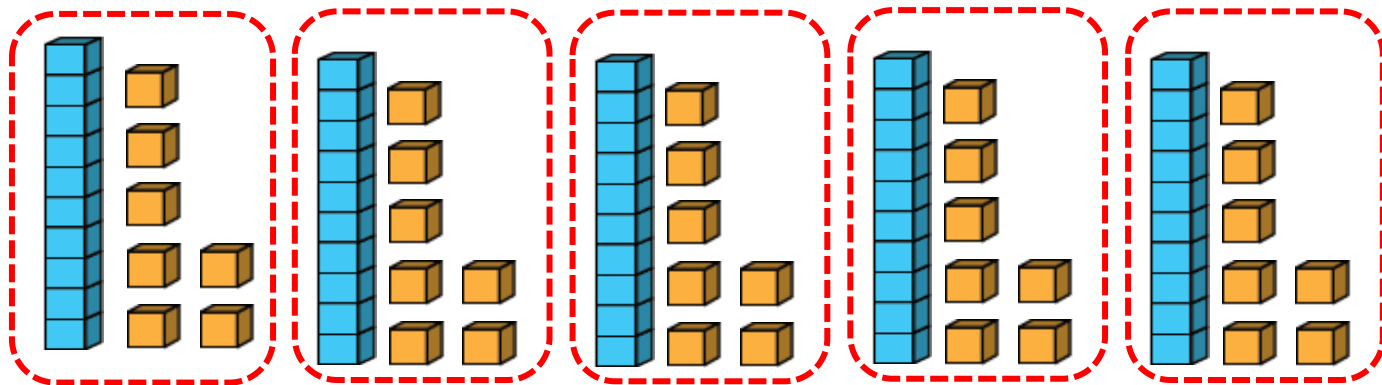
ชั้นที่ 2 ทหารในหลักหน่วย 3 ลีบ เท่ากับ 30 หน่วย รวมกับ 5 หน่วย เป็น 35 หน่วย จากนั้นแบ่ง 35 หน่วยออกเป็น 5 กลุ่ม

$$\begin{array}{r} 1 \\ 5 \overline{) 85} \\ \underline{5} \\ 35 \end{array}$$

$$\begin{array}{r}
 17 \\
 5 \overline{) 85} \\
 \underline{5} \\
 35 \\
 \underline{35} \\
 0
 \end{array}$$

ดังนั้น $85 \div 5 = 17$

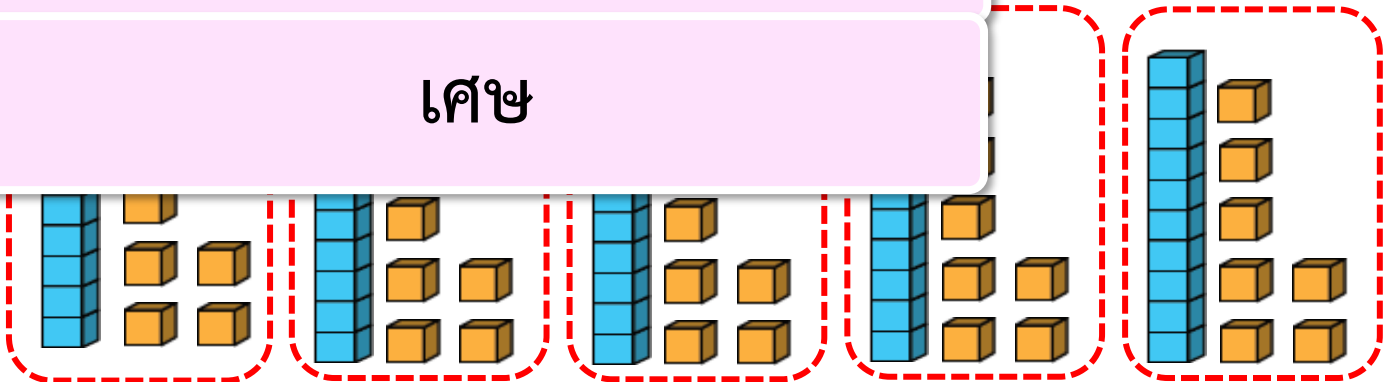
$$\begin{array}{r}
 17 \\
 5 \overline{) 85} \\
 \underline{5} \\
 35 \\
 \underline{35} \\
 0
 \end{array}$$

35 หน่วย หารด้วย 5 ได้ 7 หน่วย

5 คูณ 7 หน่วย ได้ 35 หน่วย

เศษ

ดังนั้น $85 \div 5 = 17$

$$\begin{array}{r} 17 \\ 5 \overline{) 85} \\ \underline{5} \\ 35 \\ \underline{35} \\ \underline{\underline{0}} \end{array}$$

ดังนั้น $85 \div 5 = 17$

ตรวจสอบคำตอบ

โดยใช้ความสัมพันธ์ของตัวตั้ง
ตัวหาร และผลหาร ดังนี้

$$\text{ตัวหาร} \times \text{ผลหาร} = \text{ตัวตั้ง}$$

$$5 \times 17 = 85$$

ซึ่งเท่ากับตัวตั้ง

นั่นคือ 17 เป็นคำตอบที่ถูกต้อง

$$48 \div 2 = \square$$

วิธีทำ

$$\begin{array}{r} 2 \\ 2 \overline{) 48} \\ \underline{4} \\ 0 \end{array}$$

ขั้นที่ 1 หหารในหลักสิบ

4 สิบ หารด้วย 2 ได้ 2 สิบ

เขียน 2 เป็นผลหารในหลักสิบ

จาก 2 คูณ 2 สิบ ได้ 4 สิบ

และ 4 สิบ ลบด้วย 4 สิบ

เหลือ 0 สิบ

$$48 \div 2 = \square$$

วิธีทำ

$$\begin{array}{r} 24 \\ 2 \overline{) 48} \\ \underline{4} \\ 08 \\ \underline{8} \\ 0 \end{array}$$

ขั้นที่ 2 ทหารในหลักหน่วย

8 หน่วย ทหารด้วย 2 ได้ 4 หน่วย

เขียน 4 เป็นผลหารในหลักหน่วย

จาก 2 คูณ 4 หน่วย ได้ 8 หน่วย

และ 8 หน่วย ลบด้วย 8 หน่วย

เหลือ 0 หน่วย

$$48 \div 2 = \square$$

วิธีทำ

$$\begin{array}{r} 24 \\ 2 \overline{) 48} \\ \underline{4} \\ 08 \\ \underline{08} \\ \underline{\underline{0}} \end{array}$$

ดังนั้น $48 \div 2 = 24$

ตอบ   ๒๔

ตรวจสอบคำตอบ

โดยใช้ความสัมพันธ์ของตัวตั้ง
ตัวหาร และผลหาร ดังนี้

$$\text{ตัวหาร} \times \text{ผลหาร} = \text{ตัวตั้ง}$$

$$2 \times 24 = 48$$

ซึ่งเท่ากับตัวตั้ง

นั่นคือ 24 เป็นคำตอบที่ถูกต้อง

$$75 \div 5 = \square$$

วิธีทำ

ตอบ

ตรวจสอบคำตอบ

โดยใช้ความสัมพันธ์ของตัวตั้ง
ตัวหาร และผลหารดังนี้

$$\text{ตัวหาร} \times \text{ผลหาร} = \text{ตัวตั้ง}$$

$$5 \times 15 = 75$$

ซึ่งเท่ากับตัวตั้ง

นั่นคือ 15 เป็นคำตอบที่ถูกต้อง

สรุป

จากกิจกรรมนี้ สรุปได้ว่า.....

การหาผลหารโดยการหารยาว
ที่ตัวตั้งเป็นจำนวนสองหลัก
ตัวหารเป็นจำนวนหนึ่งหลัก
และผลหารเป็นจำนวนสองหลัก
และเป็นการหารลงตัว

เริ่มจากหารจำนวนในหลักสิบก่อน
แล้วหารจำนวนในหลักหน่วย
เมื่อหารจำนวนในหลักใด
ให้เขียนเลขโดดที่เป็นผลหารในหลักนั้น

แบบฝึกหัด 2.19

แบบฝึกหัด 2.19

เขียนแสดงวิธีทำและคำตอบลงในช่องว่าง

1) $54 \div 3 = \square$

3	)	5	4

ดังนั้น $54 \div 3 = \underline{\hspace{2cm}}$

ตอบ

2) $65 \div 5 = \square$

5	)	6	5

ดังนั้น $65 \div 5 = \underline{\hspace{2cm}}$

ตอบ

3) $76 \div 4 = \square$

4	)	7	6

ดังนั้น $76 \div 4 = \underline{\hspace{2cm}}$

ตอบ

4) $96 \div 6 = \square$

6	)	9	6

ดังนั้น $96 \div 6 = \underline{\hspace{2cm}}$

ตอบ

5) $98 \div 7 = \square$

7	)	9	8

ดังนั้น $98 \div 7 = \underline{\hspace{2cm}}$

ตอบ

6) $88 \div 8 = \square$

8	)	8	8

ดังนั้น $88 \div 8 = \underline{\hspace{2cm}}$

ตอบ

7) $84 \div 3 = \square$

3	)	8	4

ดังนั้น $84 \div 3 = \underline{\hspace{2cm}}$

ตอบ

8) $94 \div 2 = \square$

2	)	9	4

ดังนั้น $94 \div 2 = \underline{\hspace{2cm}}$

ตอบ

9) $64 \div 4 = \square$

4	)	6	4

ดังนั้น $64 \div 4 = \underline{\hspace{2cm}}$

ตอบ

10) $78 \div 6 = \square$

6	)	7	8

ดังนั้น $78 \div 6 = \underline{\hspace{2cm}}$

ตอบ

11) $96 \div 8 = \square$

8	)	9	6

ดังนั้น $96 \div 8 = \underline{\hspace{2cm}}$

ตอบ

12) $93 \div 3 = \square$

3	)	9	3

ดังนั้น $93 \div 3 = \underline{\hspace{2cm}}$

ตอบ

บทเรียนครั้งต่อไป

เรื่อง การหาผลหารโดยการหารยาว
ที่ตัวตั้งเป็นจำนวนสองหลัก

ตัวหารเป็นจำนวนหนึ่งหลักและผลหาร
เป็นจำนวนสองหลัก และเป็นการหารไม่ลงตัว

ดาวน์โหลดเอกสารเพิ่มเติมได้ที่ www.dltv.ac.th

รายวิชา คณิตศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

สิ่งที่ต้องเตรียมในชั่วโมงต่อไป

1. แบบฝึกคิดเลขเร็ว
2. แผ่นตารางสิบและแผ่นตารางหน่วย
3. แบบฝึกหัด 2.20

ดาวน์โหลดเอกสารเพิ่มเติมได้ที่ www.dltv.ac.th
รายวิชา คณิตศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

